

Отже, шерингові платформи демонструють, як зростання довіри людей один до одного трансформується у потенціал довіри до подібного сервісу і, відповідно, у фінансовий капітал. При цьому все більше власників починають бачити сенс не у самому володінні певною речю, а у можливості розпоряджатися цим володінням ефективно, тобто отримувати конкретний дохід від такого володіння.

Окрім грошової винагороди, участь в sharing economy дає можливість знайти тимчасову роботу, генерувати частковий додатковий дохід, отримати на користування речі, які раніше були недосяжними, підвищити соціальну взаємодію, взаємовигоду. Колективна дія базується на довірі, соціальному капіталі, теорії колективної ефективності.

Разом із розвитком економіки спільної участі, стали очевидними її недоліки та проблеми, що полягають у нормативній невизначеності, недостатній регульованості та браку відповідальності.

Отже, нова концепція економіки – sharing economy – сьогодні є чинником не лише економічних, але й соціальних змін, оскільки передбачає зміни у взаємодії між людьми, де першочергового значення набувають довіра один до одного, доброта та чесність, на відміну від принципів традиційної економіки, де кожен індивід (підприємець, власник бізнесу) шукає особистої вигоди.

ПОНЯТТЯ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОГО МЕНТАЛІТЕТУ

Черкас Я.В.

Науковий керівник – Федотова Ю.В., канд. екон. наук, доцент

Сьогоднішній етап розвитку суспільства характеризується процесом загальної інтеграції та уніфікації, коли відбувається взаємне зближення різних країн та народів, що призводить до формування єдиного світового суспільства. Необхідною умовою відродження цінностей українського соціуму є збереження специфічних ментальних особливостей.

Обрана тема наукового дослідження, присвячена аналізу національних особливостей трудових ресурсів, органічно поєднує культурологічні, соціальні та економічні аспекти наукового знання. В українських сучасних літературних джерелах автори трактують поняття менталітету достатньо широко: під ним розуміють світосприйняття, свідомість, інтелект, характер роздумів, духовний світ, мислення нації тощо. Національний трудовий менталітет узагальнено відображає рівень трудової свідомості суспільства та його соціальних груп щодо сприйняття сенсу трудової діяльності та віддзеркалює потреби, інтереси, ціннісні

орієнтації населення, якими зумовлюються спонукальні мотиви трудової поведінки на ринку праці.

Особливості менталітету українського народу формувалися під впливом комплексу специфічних екологічних, історичних, економічних, релігійних, культурних та інших чинників.

Фундаментом менталітету є архетипи, тобто безсвідомі колективні уявлення, які успадковуються біологічно та генетично.

Найбільш вагомими архетипами українського народу вважаються наступні.

По-перше, це архетип матері, який є уособленням землі, України, жінки. Наявність нього архетипу визначила ввічливе ставлення до жінки, визнання її провідної ролі в суспільстві і родині. Водночас цей архетип став джерелом прагнення захищати Батьківщину від жорстоких дій агресора, виявляти відданість та любов.

Другий архетип – це рівність синів та доньок своєї Батьківщини, який сприяє втіленню в житті демократичних засад.

Третім архетипом є архетип особистої свободи, що спрямовує українців на життя та діяльність за принципом «у кожного своя доля і свій шлях широкий». Він відображає неприйняття нав'язаного ззовні авторитету.

Четвертий – це архетип едукативності, який забезпечує націленість на навчання, завдяки якому можна змінити своє життя.

П'ятим архетипом є архетип домінування минулого над майбутнім, який пов'язаний із міфологізацією та ідеалізацією минулого.

Шостий – це архетип обрядовості, що пов'язаний з орієнтацією на традиційні дії, які забезпечують життєвий комфорт.

Останній сьомий архетип – це архетип долі, за яким вона визнається сильнішою за розум. Цей архетип обумовлює панування ірраціонально-героїчних вчинків за екстремальних умов і пасивне життя за умов повсякденності.

Серед описів багатьох рис менталітету українців, наведених у дослідженнях вітчизняних вчених-етнопсихологів, найбільш характерними особливостями вважають: розвинене особисте начало, що виявляється у почутті власної гідності, незалежності, індивідуалізму; наголос на внутрішньому (духовному) аспекті життя, а не на зовнішньому (матеріальному); терпимість, толерантність.

Вважають, що основною ознакою української духовності є інтровертивність, що передбачає орієнтацію на внутрішні тенденції, потреби, можливості, інтереси. Такі особливості менталітету наближують українців до рис ментальності народів Кореї, Японії, В'єтнаму, Індії.

Для інтровертивних суспільств характерними рисами є терплячість, миролюбність, стриманість, наполегливість.

Негативний відбиток одержав трудовий менталітет українського народу за роки адміністративно-командної економіки. Мова йде про те, що замість кріпацького права прийшли колгоспи, обмеженість прописки, відсутність свободи трудового вибору, безправність селян, прив'язаних паспортною системою до села. Ставало нормою трудове виховання на прикладах ентузіазму, зрівняння у потребах та оплаті праці, відсутність дійового стимулювання в залежності від конкретного трудового внеску.

На сьогоднішній день, враховуючи стан розвитку економіки, для українців найважливішим фактором мотивації до праці залишається заробітна плата. Отже, рефлексія стосовно особливостей національного трудового менталітету дає підстави прогнозувати, що його якісні зміни вимагатимуть в Україні більш тривалого часу, ніж ринкова трансформація економіки. Так, найбільш успішні світові моделі економічного розвитку не принесуть бажаного ефекту Україні без урахування особливостей трудового менталітету нації.

ДАРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В ХАРКІВСЬКОМУ РЕГІОНІ

Аракелян С.А.

Науковий керівник – Вороніна О.О., ст. викладач

Розвиток національного та міжнародного туризму в Харківському регіоні може стати потужним фактором соціально економічного розвитку, так як збільшення туристських потоків, стимулює приплив валюти, активізуючи платіжний баланс приймаючого регіону, забезпечує зайнятість населення і розширює міжособисті контакти. Маючи високий мультиплікативний ефект, туристська індустрія робить значний вплив на зв'язані сектори економіки: транспорт, зв'язок, сільське господарство, торгівля.

Харківська область має значний потенціал зростання у сфері культури і туризму, на території регіону є багато занедбаних історично значущих архітектурних об'єктів, пансіонатів, дитячих таборів та ін. Застосувавши системний підхід в розробці стратегії розвитку туристичної сфери можна значно посилити свої конкурентні переваги, Але необхідність державної участі в розвитку індустрії туризму обумовлена високим рівнем витрат і довгим терміном окупності при будівництві і реконструкції туристської інфраструктури.